

Sammanträde i kommunstyrelsen

Tid och plats för sammanträde

Måndagen den 20 juni 2022, kl. 17.00. B-salen, Västra Storgatan 15, Gnesta

Förslag till justerare

Ordinarie: Anna Ekström (M) Ersättare: Håkan Ekstrand (C)

Tid och plats för justering

I omedelbar anslutning till sammanträdet.

Allmänheten

Allmänheten är välkommen att närvara vid sammanträdet.

Beslutsunderlag till ärendena i kallelsen finns på www.gnesta.se samt för läsning digitalt på servicecenter.

Frågor om kallelsen och ärendena besvaras av sekreteraren, tel: 0158-275 000.

Dagordning

Sammanträdets öppnande samt upprop

Val av justerare och tid för justering

Godkännande av dagordningen

Offentliga 1 , Ej offentliga 2

Nr	Diarienummer	Ärende
1	KS.2022.241	Yttrande avseende bergtäkt Gnesta -Lundby
2	KS.2022.7	Kommunchefen informerar

Linda Lundin

Jenny Johansson

Ordförande

Sekreterare

Upprättad: 2022-06-10
Diarienummer: KS.2022.241

Kommunstyrelsen

Yttrande avseende bergtäkt Gnesta - Lundby

Förslag till beslut i kommunfullmäktige

1. Kommunfullmäktige antar förvaltningens yttrande som sitt eget.

Sammanfattning

Holmen Bergprodukter AB planerar att söka tillstånd för en bergtäkt inom fastigheten Lundby 2:1 i Gnesta kommun. Inför tillståndsansökan ska Holmen genomföra ett avgränsningssamråd i enlighet med miljöbalken. Holmen har därför skickat information om den planerade bergtäkten på remiss. Holmen vill ha kommunens synpunkter senast den 7 juni 2022. Gnesta kommun har begärt förlängd svarstid.

Kommunstyrelseförvaltningen har följande synpunkter:

- Det är positivt med användning av berg och ballast i stället för naturgrus.
- Det är viktigt att materialet används lokalt för att minska transporter och därmed utsläppen.
- Holmen behöver säkerställa att intilliggande betesmarker inte påverkas negativt.
- Holmen behöver beskriva hur de ska säkerställa trafiksäkerheten och minimera buller från transporter.
- Det finns redan bergtäkter i närområdet med bättre vägförhållanden.

Ärendebeskrivning

Holmen Bergprodukter AB planerar att söka tillstånd för en bergtäkt inom fastigheten Lundby 2:1 i Gnesta kommun. Inför tillståndsansökan ska Holmen genomföra ett avgränsningssamråd i enlighet med miljöbalken. Holmen har därför skickat information om den planerade bergtäkten på remiss. Holmen vill ha kommunens synpunkter senast den 7 juni 2022. Gnesta kommun har begärt förlängd svarstid.

Syftet med samrådet är att Holmen ska få kunskap om omständigheter som kan hindra ett tillstånd och att närboende ska få information om vad som planeras.

Eftersom Holmen planerar att använda mer än 10 ton sprängmedel vid ett enskilt sprängtillfälle behövs även ett samråd enligt Sevesolagen. Sevesolagen syftar till att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor.

Täktverksamhet

Den planerade verksamheten avser en ny bergtäkt. Den kommer att omfatta avtäckning, borrhning, sprängning, skutknackning, krossning, sortering, upplag, transporter samt underhållsarbeten. Holmen kommer att söka täkttillstånd för 25 år.

Verksamheten i täkten kommer främst att bedrivas som kampanjer - det vill säga intensivt under en viss tid. Som utfartsväg kommer Holmen i första hand att använda en befintlig skogsbilväg som ansluter till den allmänna vägen 834 mot Töle kvarn i sydostlig riktning. Alternativt kan Holmen anlägga en anslutning mot den allmänna vägen 830 mot Gnesta.

Uttransport av bergmaterial kommer att ske med lastbil. Holmen bedömer att det kommer att ske cirka 10 transporter per arbetsdag under ett normalår och cirka 25 per dag vid maximal produktion.

Lokalisering

Täktområdet ligger på fastigheten Lundby 2:1 cirka 6 kilometer sydväst om Gnesta tätort. Ägare till fastigheten är Holmenkoncernen.

Täktområdet ligger på en höjd mellan byarna Hällesta och Tängslinge. De närmaste bostadshusen finns 500 meter bort på fastigheterna Lundby 1:5 och Tängslinge 3:2. Områdets mitt ligger cirka 150 meter från grannfastighetsgränsen Lundby 2:5. Enligt kartan i informationsmaterialet sträcker sig täktområdet fram till fastighetsgränsen där en naturbetesmark tar vid. Ytterligare ett 20-tal bostadshus finns inom 1 kilometer från området.

Närmaste riksintresse för Naturvård ligger cirka 1,5 kilometer söder om täktområdet och omfattar bland annat sjön Likstammen. Inom riksintresseområdet finns även Natura 2000-områden. Cirka 7 kilometer väster om området finns riksintressen för friluftsliv och naturvård runt sjön Båven.

Utöver riksintresseområdena finns Ekeby naturreservat cirka 2 kilometer öster om täkten. Det finns också ett antal mindre sumpskogsområden i närheten av täkten. Områdena har inte klassats i sumpskogsinventeringen. Det finns inga registrerade forn- eller kulturmiljölämningar inom täktområdet. Närmaste lämningar finns sydost och sydväst om täktområdet cirka 500 meter från täktområdet. Dessa utgörs av en stensättning, L 1985:3313, och ett gravfält, L1985:3890.

Närmaste vattendrag med miljö kvalitetsnorm i täktens avrinningsriktning är Väla å vid Haversjöns inlopp cirka 3 kilometer väster om täktområdet. Inga utpekade grundvattenförekomster finns i närheten av området.

Förvaltningens synpunkter – planförutsättningar

Kommunstyrelseförvaltningen anser att Holmen har gjort en utförlig beskrivning av den planerade täktverksamheten och dess potentiella konsekvenser.

Täktområdet har ingen angiven markanvändning enligt Gnesta kommuns översiktsplan. Det ligger därmed även utanför det som i översiktsplanen anges som tysta områden och opåverkade områden.

Enligt översiktsplanen ser Gnesta kommun positivt på användning av berg och ballast i stället för naturgrus. I översiktsplanen står att det krävs berg med särskilda egenskaper för att få krossfraktioner av god kvalitet.

Kommunstyrelseförvaltningen anser att en viktig aspekt är att materialet från bergtäkten används lokalt så som Holmen beskriver i informationsmaterialet. Lokal användning innebär kortare transporter och därmed lägre utsläpp.

Översiktsplanen framhåller vikten av att beakta störningarna från en eventuell ny bergtäkt. I anslutning till området finns naturbetesmarker med höga naturvärden. I översiktsplanen finns ett mål om långsiktigt minskad natur- och klimatpåverkan och en strategi om att gynna hagmarker. Kommunstyrelseförvaltningen anser därför att Holmen behöver säkerställa att de närliggande hagmarkerna inte påverkas negativt av bergtäkten.

Kommunstyrelseförvaltningen anser att Holmen behöver beskriva hur de ska säkerställa trafiksäkerheten och minimera buller från transporter. Särskilt eftersom väg 830 och väg 834 trafikeras av busslinje 514 som framför allt används av skolbarn. Båda vägarna är smala och har standardklass 5 för vinterunderhåll vilket innebär lägsta prioritet. Kommunstyrelseförvaltningen anser att Holmen även behöver beskriva konsekvenserna av övriga transporter som uppkommer i samband med täktverksamheten.

Förvaltningen vill lyfta fram att det redan finns bergtäkter i närområdet med bättre vägförhållanden, exempelvis Hagby bergtäkt i Vagnhärad.

Ekonomiska konsekvenser

Ansökan om tillstånd för bergtäktverksamhet i Lundby 2:1 bedöms inte få några ekonomiska konsekvenser för Gnesta kommun.

Jämställdhetsanalys utifrån checklista

Ansökan om tillstånd för bergtäktverksamhet i Lundby 2:1 bedöms inte få några konsekvenser för jämställdhet.

Överensstämmelse med kommunens styrdokument

Förslaget till beslut är förenligt med nu gällande styrdokument.

Beslutsunderlag

1. Tjänsteskrivelse 2022-06-10
1. Yttrande avseende bergtäkt Gnesta -Lundby

Sändlista

~ Täkt och Miljö, taktochmiljo@telia.com

Anna-Karin Lindblad Wieslander
Förvaltningschef

Maja Berggren
Samhällsplanerare

Fastställd: 2022-06-14

Diarienummer: KS.2022.241

Yttrande avseende bergtäkt Gnesta - Lundby

Gnesta kommun bedömer att Holmen har gjort en, i det här läget, tillräcklig beskrivning av den planerade täktverksamheten och dess potentiella konsekvenser med reservation för sekundära konsekvenser vad avser följdtransporter vid och kring täkten. Vidare konsekvensbeskrivningar som är av vitalt intresse för Gnesta kommun och som behöver genomföras av Holmen anges nedan samt i tillsynsnämndens yttrande.

Täktområdet har ingen angiven markanvändning enligt Gnesta kommuns översiktsplan. Det ligger därmed även utanför det som i översiktsplanen anges som tysta områden och opåverkade områden. Översiktsplanen, som kommer att påbörja revidering under kommande mandatperiod, omfattar dock en av få möjliga utvecklingsområden för bostäder på landsbygden. Pandemin har gett vid handen att landets kommuner ser ett förändrat flyttmönster hos medborgare. En täkt av denna omfattning kan komma att reducera Gnesta kommuns möjligheter att erbjuda den typ av boende som efterfrågas samt riskerar också att hämma kommunens geografiska tillväxt som redan idag beskärs av naturliga fysiska hinder liksom naturreservat el. motsvarande.

Enligt översiktsplanen ser Gnesta kommun positivt på användning av berg och ballast i stället för naturgrus. I översiktsplanen står att det krävs berg med särskilda egenskaper för att få krossfraktioner av god kvalitet. Gnesta kommun anser att en viktig aspekt är att materialet från bergtäkten används lokalt så som Holmen beskriver i informationsmaterialet. Lokal användning innebär kortare transporter och därmed lägre utsläpp vilket är klimatmässigt fördelaktigt. Gnesta kommun ser en fördel, ur ett miljöperspektiv, att ha en geografisk närhet till bergtäkter men bedömer att Gnestas behov är tillgodosett genom de bergtäkter i närområdet med bättre vägförhållanden, exempelvis Hagby bergtäkt i Vagnhärad samt Stjärnhov.

Gnesta kommun vill dock också framföra att om Ostlänken genomförs enligt plan så uppkommer en stor, kanske alltför stor, tillgång till krossmateriel.

Översiktsplanen framhåller vikten av att beakta störningarna från en eventuell ny bergtäkt. I anslutning till området finns naturbetesmarker med höga naturvärden vilket är fortsatt prioriterat för Gnesta kommun. Att värna om naturbetesmarker med

bibehållen eller utvecklad möjlighet att hålla betesdjur, vidmakthålla artrikedomen och attrahera medborgare till Gnestas kulturlandskap är en angelägen fråga för kommunen och en del av Sveriges miljömål. I översiktsplanen finns ett mål om långsiktigt minskad natur- och klimatpåverkan och en strategi om att gynna hagmarker. Gnesta kommun anser därför att Holmen behöver säkerställa att de närliggande hagmarkerna inte påverkas negativt av bergtäkten.

Gnesta kommun anser vidare att Holmen behöver beskriva hur de ska säkerställa trafiksäkerheten och minimera buller från transporter. Särskilt eftersom väg 830 och väg 834 trafikeras av busslinje 514 som framför allt används av skolbarn. Båda vägarna är smala och har standardklass 5 för vinterunderhåll vilket innebär lägsta prioritet.

Kommunstyrelsen har tagit del av samhällsbyggnadsnämndens yttrande och ser med oro på, de av nämnden, identifierade, osäkerheterna i Holmens underlag.

Sammantaget anser Gnesta kommun anser att en etablering av bergtäkt vid den föreslagna platsen är bekymmersam, inte minst ur ett transport- och utvecklingsperspektiv.

Sändlista

~ Täkt och Miljö, taktochmiljo@telia.com